

ҲАМЖИҲАТЛИК, УЮШҚОҚЛИК, КЎТАРИНКИЛИК

Бугун Тошкент шаҳрида иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг еттинчи сессияси иш бошлайди.

ВАТАН МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Президентимиз Ислам Каримовнинг Фармонларида мувофиқ, Истиқлолимизнинг 10 йиллиги арафасида турли жабҳалардаги фидокорона меҳнати, сарҳадларимиз дахлсизлигини сақлаш, ишлаб чиқариш ва маънавиятни юксалтириш борасида эришган муваффақиятлари учун бир гуруҳ юрдошларимиз Ватанимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирланган эди.

5 декабр куни - Конституцияимизнинг байрам қилиниши арафасида Оқсарой қароргоҳида мана шу юксак мукофотларга сазовор бўлган бир гуруҳ хамюртларимизни тантанали тақдирлаш маросими бўлди.

Мукофотлари Ўзбекистон Республикаси Президент-Ислам Каримов топширди.

Мен бугун шу мухташам саройда биз, азизларимиз Ватанимизнинг мўтабар мукофотлари билан чин қалбимдан муборакбод этар эканман, - деди давлатимиз раҳбари маросимни очар экан, - сизларнинг тасолиғида шундай мукофотларга сазовор бўлган, узок-яқин шаҳар ва қишлоқларда яшайдиган юзлаб юрдошларимизни ҳам, бағримга босиб, уларга ҳам табрик ва мукофотлари бамисоли ўз қўлим билан топшираётгандек тасаввур қиламан. Чунки давлат раҳбари, Президент зиммасида жуда кўп мураккаб ва масъулиятли вазифалар борлигини яхши биласиз. Лекин сизларнинг бугунги шодлигинизга шерик бўлиб, юксак унвон ва нишонларни топширишни зиммадаги кўп-кўп ишлар орасида ўзим учун энг шарафли вазифа, деб биламан.

Фурсатдан фойдаланиб, мана шу маросим билан боғлиқ яна бир фикрни айтишга ижозат берсангиз, Биз босиб ўтган ўн йиллик мустақил тараққиёт йўлимизга назар ташлайдиган бўлсак, тобора чирой очиб бораётган шаҳар ва қишлоқларимиз, гўзал юртимиз қиёфасида, замонавий қоронгаларимиз, бепоён далаларимизда амалга оширилган бунёдкорлик ишлари мисолида янги ҳаёт, янги жамият қуриш борасидаги улкан ўзгаришларни аққол қўришимиз мумкин.

Айни вақтда, биз эришган натижалар билан бирга, ҳали ечилилмаган муаммоларни ҳам

СУРАТДА: мукофотларни топшириш маросимидан лавҳа.

А.ТЎРАЕВ (ЎЗА) олган сурат.

таҳлил қилиб, янги марраларни белгилаб, ўз олдими-занада салмоқли вазифалар қўямиз, албатта.

Очиқ айтиш керакки, бу натижалар кимларнинг меҳнати билан қўлга киритилмоқда, бу ютуқларга кимларнинг фидойилиги ва қарамонлиги эвазига эришилмоқда, деган саволни ўзимизга қамдан-қам берамиз.

Бугун шу саволга жавоб берадиган бўлсак, мамлакатимизда рўй бераётган барча ўзгаришлар замирида давлатимизнинг юксак мукофотлари мушарраф бўлган сиз каби минг-минглаб одамларнинг фидокорона меҳнати, эзгу интилишлари муҳассам эканини алоҳида таъкидлаш зарур.

Ислам Каримов Ўзбекистон босиб ўтган 10 йиллик мустақил тараққиёт йўли буюк келажагимиз, порлоқ истиқболимиз, фаровон ҳаётимизга мустаҳкам пойдевор қўйганини алоҳида таъкидлади.

Хар қайси давлат, ҳар қайси жамият ўз олдига қўйган катта мақсад ва марралар сари борар экан, бунинг учун мамлакатда, аввало, тинчлик-осойишталикни сақлаш, шу билан бирга, одамларнинг меҳнат қилиши учун шароит туддириб бериш, ана шу меҳнатни қадрлаш, моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириш ўта муҳим аҳамиятга эга эканини англаб олишимиз зарур, - деб таъкидлади Президент. - Агар жамият ҳаётида инсонга мана шундай му-

носабат қарор топса, унинг ҳалол меҳнати ўз вақтида муносиб тақдирланса, бундай одам ҳар қандай қийинчиликни енгиб ўтиш, ўз юртини обод қилишда ҳеч қачон ўзини аямайди.

Ушбу унутилмас дақиқаларда биз, аввало, "Ўзбекистон Қаҳрамони" деган мамлакатимизнинг энг олий унвонига сазовор бўлган моҳир шифокор Раҳмон Муҳаммадиев, ўз меҳнати билан обрў топган газчи Қобул Мўминов, "Меҳрибонлик уйи"нинг жонқуяр мураббийси Вера Борисовна Пак, қирқ йилдан буюн жамоа ҳўжалигини бошқариб келаётган машҳур раис Тожийой Ризаев, саховатли инсон, фермер Алланияз Утениязовнинг номларини катта ҳурмат билан тилга оламиз. Улар қаторида "Буюк хизматлари учун", "Эл-юрт хурмати", "Шон-шараф", "Соғлом авлод учун", "Меҳнат шухрати" ва Ватанимизнинг бошқа юксак мукофотлари билан тақдирланган барча мухташам юрдошларимизни ҳам чин дилдан табриқлаймиз, - деб таъкидлади Ислам Каримов.

Мустақиллик йилларида ҳалқимизнинг азалий қадрларини тиклаш, эски тузум даврида яшаб-ижод этган, юрт озодлигини оруз қилиб оламдан ўтиб кетган, қалбдан истиқлол умиди билан яшаган юрдошларимиз қадрини ўз ўрнига қўйиш борасида улкан ишлар амалга оширилмоқда. Бу ишларнинг бошида эса шахсан давлатимиз раҳбарининг ўзи турибди.

Истиқлолнинг ўн йиллиги муносабати билан шундай хамюртларимиздан яна бир гуруҳига "Буюк хизматлари учун" ордени берилган.

Ислам Каримов таъкидладики, кейинги йилларда биз, кеч бўлса-да, эски тизим даврида бетақдор истеъдоди ва ўлмас мероси билан миллий маданиятга миз ривожига бекиёс ҳисса қўшган, бутун ҳаётини ҳалқимиз маънавиятининг юксалишига бағишлаган, бугун ҳаётдан ўтган, эл-юртимизнинг олкиши ва ҳурматиға сазовор бўлган, унинг хотирасида абадий сақланган ватандошларимизнинг хизматларини муносиб қадрлаб келмоқдамиз. Ана шу анъанага содиқ қолиб, бу йил ҳам бир гуруҳ марҳум санъат ва адабиёт намояндларини "Буюк хизматлари учун" ордени билан тақдирлаганимиз яна бир савобли, эзгу иш бўлди, десам, ўйлайманки, сизлар ҳам бу фикримга қўшиласиз.

Шахсан мен Лутфихоним Саримсоқова, Шукр Бурхонов, Мукаррама Турғунбоева, Тамарахоним, Садриддин Айний, Мақсуд Шайхзодда, Миртемир, Миркарим Осим, Ўрол Тансиқбоев, Чингиз Аҳмадов, Хожий Абдуллазиз Абдурашулов, Маннон Уйғур, Мария Кузнецова, Аббос Бакиров, Уста Ширин Муродов, Наби Ғаниев, Муроджон Аҳмедов сингари муштарак санъаткорларимизнинг мана шундай шарафга муяссар бўлганидан, бу ишда ўзимнинг ҳам ҳиссам

борлигидан фахрланаман.

Мукофотланганлар орасида илм-фан, маданият, санъат, спорт соҳаларида улкан зафарларни қўлга киритаётган навқирон авлод вакиллари ҳам бор. Улар ҳам Ўзбекистон номини дунёга танитиш, санъат ва илм-фанимизни ривожлантиришга ўз ҳиссаларини қўшиб келяпти.

Ислам Каримов давлатимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирланган мана шу инсонларга қарата, сизларнинг жаҳон майдонларида нафақат ўз номини, ўз жамоангиз шухратини, айни пайтда гўзал ва бетақдор юртимизни бутун дунёга тараннум этаётганингизни биз Ватан олдидаги, ҳалқимиз олдидаги энг катта хизматингиз, деб баҳолаймиз, деди. Давлатимиз раҳбари уларни тарбиялаб, вояга етказган ота-оналари, устоз-мураббийларига ҳам ўзининг самимий миннатдорлигини билдириди.

Президент Ислам Каримов ҳаётимизни янада фаровон этиш, юртимиз тинчлиги, сарҳадларимиз дахлсизлигини таъминлаш, миллиятлараро дўстликни мустаҳкамлаш ишига, маданиятимиз ва санъатимиз раваногига муносиб ҳисса қўшиб келаётган барча азиз инсонларни Ватанимизнинг қутлуғ мукофотлари билан яна бир бор муборакбод этиб, уларга сийхат-саломатлик, ишлариға ривож, хонадонлариға файзу барака тилади. Барчани Конституцияимизнинг тўққиз йиллик байрами билан самимий табриқлади.

Мукофотланганлар номидан сўзга чиққан Ўзбекистон Қаҳрамонлари - Паркент туманидаги "Заркент" ширкат ҳўжалиги бошқарув раиси Тожийой Ризаев, Нукус туманидаги "Саховат" фермер ҳўжалиги бошлиғи Алланияз Утениязов, Ўзбекистон ҳалқ артисти, марҳум Аббос Бакировнинг қизи Ойбарчин Бакирова, академик Эдвард Ртвеладзе, таниқли теннисчи Ирода Тўлағанова ва бошқалар Президентимизга билдирган эзгу тилақлари ва улкан ишонч учун самимий миннатдорлик билдириб, Ватанимизнинг бу мукофотлари янада самарали меҳнат қилишга, маънавиятимизнинг юксалиши ва иқтисодиётимиз тараққиётига муносиб ҳисса қўишга ундашини таъкидлади.

(ЎЗА)

Ўтаётган йил мустақил юртимиз тарихида ўзига хос тақдорларга эга эсда қолаверди бўлди. Аввало, унинг ўзига хослиги шунда эдики, 2001 йил - бир пайтнинг ўзида янги йил, янги аср, янги минг йилликни бошлаб келган эди.

Мамлакатимиз ҳаётидаги ўзига хослик - ҳалқимиз йил бошидан мустақиллигимизнинг 10 йиллигини муносиб қутиб олиш учун юқори уюшқоқлик, ҳамжиҳатлик, кўтарикилик билан меҳнат қилди, яшади.

Бундай қайфиятни бугун, яқунлиб бораётган йилнинг сўнгги ойда иш бошлаган Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг навбатдаги сессияси фаолиятида ҳам кузатиш мумкин. Одатдагидек, сессия кун тартибидан мамлакатимиз тараққиёти учун хизмат қиладиган муҳим масалалар ўрин олган. Улар билан танишар эканмиз, мамлакатимиз парламенти давр олдими-зга қўяётган саволларга ҳозир-жавоблик билан муносабатда бўлаётганининг гувоҳи

бўламиз. Ижтимоий ҳаётнинг турли жабҳаларида келаятган жараёнларга вақтида муносабат билдириш, муаммоларнинг олдини олиш жамиятда яхлитлик ва бирдамликни таъминлашнинг кафолати бўлиб келаётди.

Сессия кун тартибидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг "Халқаро терроризмга қарши кураш тўғрисида"ги Мурожаатномасининг жой олиши бутун

ЖАРАЁН

инсониятнинг оғир фожеасига айланган воқеаликка нисбатан бизнинг давлатимиз, ҳукуматимиз, ҳалқимиз бепарво эмаслигининг, ақсинча, бундай вабога қарши курашда тараққийпарвар қўлларни бирлаштириш ташаббускори эканининг яна бир тасдиғидир.

"Ўзбекистон Республикасида икки палатали парламентни тузиш масаласи юзасидан умумхалқ референдуми ўтказиш тўғрисида"ги маҳаланинг муҳокамага қўйлиши эса жамиятнинг барча бўғинларида тадрижий ривожланиш кечаётганлигидан

ва, давлатчилигимизда жаҳондаги энг илғор тажрибалардан ижобий фойдаланиш жараёни кетаётганлигидан далolatдир.

Йил якунида ўтаётган парламент йиғилишида Ўзбекистон Республикасининг 2002 йилги Давлат бюджети ҳам қўриб чиқилди.

Шунингдек, сессия муҳокамасида эртанги ривожланиш учун хизмат қиладиган қўлаб қонун лойиҳаларини депутатлар эътиборига ҳавола қилиш ҳам кўзда тутилган.

Хўллас, янги асрнинг биринчи йили якунида ўтаётган Олий Мажлис сессияси яна ҳаётбахш ҳужжатлар қабул қиладиган, яна барқарор тараққиётимизнинг ишончли кафолатлари яратилади.

Зеро, мамлакатимизда мухташам Президентимиз раҳбарлигида янги, ҳар жиҳатдан барқарор жамият қуриш йўлида йил сайин, ой сайин бениҳоя улкан миқёсда ижтимоий-сиёсий тадбирлар амалга оширилмоқда. Бунда мамлакатимиз парламентининг ўзига хос муҳим ўрни бор.

Ўз муҳбиримиз.

СУРАТЛАРДА: депутатлар рўйхатдан ўтишмоқда.

Б.АКРАМОВ олган суратлар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгашининг вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари иштирокида кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишни парламент Раиси Э.Халилов бошқарди.

Йиғилишда Олий Мажлис Раиси ўринбосари, парламентнинг еттинчи сессиясига тайёргарлик қилиш ва уни ўтказиш бўйича депутатлар ишчи гуруҳи раҳбари Ф.Муҳит-дониовнинг сессияга тайёргарлик даврида амалга оширилган ишлар ҳақидаги ахбороти тингланди.

Олий Мажлис қўмиталарининг раҳбарлари ҳужжатлар лойиҳаларини тушган тақлифлар ва фикр-мулоҳазаларни ҳисобга олган ҳолда маромига етказиш устидаги ишларнинг яқунлари тўғрисида ахборот берди. Олий Мажлисининг бўлажак сессиясини ташкил этиш юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдириди.

Кенгаш Ўзбекистон Республикаси молия вазирлиги М.Нурмуродовнинг Давлат бюджетининг 2001 йил 9 ойи мобайнидаги ижроси тўғрисидаги ҳисоботини ва 2002 йилги Дав-

лат бюджетининг лойиҳаси ҳамда Аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган тарзда қўлаб-қувватлашнинг 2002-2003 йилларга мўлжалланган дастури ҳақидаги ахборотини ҳамда Олий Мажлис Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитаси раиси ўринбосари Б.Панавнинг шу масалалар ҳусусидаги қўшимча маърузасини тинглади.

Йиғилиш катнашчилари, шунингдек, Олий Мажлисининг еттинчи сессияси Котибияти таркибига сиёсий партияларнинг депутатлар фракциялари ҳамда ҳокимият вакиллик органлари ва сайловчилар ташаббускор гуруҳларида сайланган депутатлар блокларининг раҳбарлари билан келишилган ҳолда тасвир этилган номзодларни қўриб чиқди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгашининг ваколатига кирувчи бошқа масалалар ҳам қўриб чиқилди.

Кенгаш йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Президентининг давонининг Қонунчилик ва суд ҳокимияти органлари билан алоқалар бўйича экспертлар гуруҳи раҳбари Н.Исмоилов иштирок этди.

ЖАЗО ВА... МУРУВВАТ

Мустақиллигимизнинг ўтган ўн йилдан кўпроқ даври мобайнида давлат ҳамда жамиятимиз ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг барча йўналишларида ўзига яраша натижаларни қўлга киритди.

Суд-ҳуқуқ ислохотлари ана шу жараённинг муҳим бўлагидир. Айниқса, бу ислохотлар Асосий Қонунга қўра фуқароларимизнинг ҳуқуқлари ва эркинликлари, Конституция ва қонунларга риоя этилиши, ҳисобланган мамлакат Президентини ташаббуси, доимий қўлаб-қувватлаш орқали амалга ошаётгани янада аҳамиятлидир.

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг олтинчи сессиясида айнан мухташам Президентимиз тақлифларига биноан "Жиноий жазоларнинг либераллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Жиноят, Жиноят-процессуал кодекслари ҳамда Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексларга ўзгаришлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги Қонуннинг қабул қилиниши суд-ҳуқуқ тизимимизда янги даврни бошлаб берди. Шу йилнинг 18 октябрдан кучга кирган бу қонун содир этилган жиноят учун ҳам жазо, ҳам мурувватни назарда тутди.

(Давоми 2-бетда)

ВАЗИЯТ

Жарқўрғон темир-бетон ҳиссадорлик жамиятига қарашли завод Сурхондарёда махсулотининг сифатида кўра доимо пешқадам бўлиб келган. Улар 1998 йилда 5717 куб метр темир-бетон буюмлари махсулоти тайёрлаган бўлса, 2001 йилнинг 10 ойи ичда 2336 куб метр махсулотни қурилиш ташкилотларига етказиб берди. Қорхона ютуқларини йилдан-йилга мустаҳкамлаб бораётди...

ЦЕХЛАР ОЧИЛДИ ВА... ЁПИЛДИ

Маълумки, темир-бетон буюмлари тайёрлаш учун катта ҳажмдаги буғ ишлатилади. Ва унинг салмоқли қисми ишлатилгандан кейин ҳавога чиқарилиб юборилади. Завод директори З.Рамазонов ана шу бугун йўналтириб, яна фойдаланиш мумкин эмасмикан, деган саволга жавоб излади. Ва йўлини топди. Қўрғонлари, ҳаётий тақрибларига асосланиб, пиллани қайта ишлаш цехини бунёд этишга бел боғлади. Икки йил тинимсиз елиб-юғурди. 2 та станок олиб келди. Хом ипак ишлаб чиқарадиган цех ишга тушди. Бу - 1995 йил эди. 120 нафар хотин-қиз иш билан таъминланди.

(Давоми 3-бетда)

ЁНГОҚ ШУНДАЙ МУЪЖИЗАКИ...

Тўққиз йил муқаддам ҳовлимизнинг этакига бир туп ёнғоқ эккандик. Нави яхши бўлганлиги сабаблими ёки ўрнини топгани учунми, ҳарқалай жуда бавраж бўлиб ўсди. Ҳар бир дарахт ўзига моёс, ёқтирган жойига тушса, яйрайди, деб беҳиж айтилмаган экан.

Ёнғоғимиз кўнатиқда пайванд қилинганлиги туфайли тўрттинчи йиллик нишона кўрсатди. Бешинчи-олтинчи йилдан бошлаб ўн-ўн беш килограммга етказиб мева берди. Саккиз ёшдан ошганида унинг ҳосили эллик килограммга етди. Бу йил эса етти миш беш килограммдан ошди. Пучоғидан тозаланиб, ёйиб қўйилган мағзи тўқ, пўсти ўртача қалинлиқдаги тотли нъматга тикилиб турганимда кўнглимдан қанчадан қанча фикрлар ўтди. Қўлаб хотиралар жонланди. Бепоён тоғ этаклари, даралар, жилға ва ариқ бўйларидидаги бўш турган жойларни, уй-жой даҳалари ораллиғидаги ярми қуриб қолган бесўнақай мевасиз дарахтларни, олтиндан ҳам бебаҳо бўлишига қарамай қаровсизлиги сабабли жазирама ёз иссиғида ўт-ўланлар қовжираб ётган баъзи ерларни кўз олдими-зга келтирдим. Ана шу ўйлар қўлга қалам олиб, қўйидаги фикр-мулоҳазаларни кенг жамоатчиликка ҳавола этишга ундади.

(Давоми 3-бетда)

МАВЗУГА ҚАЙТИБ

Бундан ҳамаси уч йил аввал айни қирчиллама киш чилласида қорва қишлоғининг қандай ўтаётганлиги ҳақида мақола ёзиш учун Бекобод туманига борган эдик.

Ҳўжалиқларда бўлиб ҳақиқий аҳвол билан танишган, таъбимиз тамом хира бўлди. Жамоа ва баъзи хусусий фермаларда қишлоқ ҳали яримга етмасдан турар озуқа захираси буткул тугаган, мавсумга аввалдан пухта ҳозирлик қўрилмаганлиги боис, қорамоллар ўртасида тало-

"ЎША ТАНҚИДЧИ МУХБИР КЕЛСИН!"

фат авж олиб кетган эди. Шу боис мажбурий сўйиш қўпайганидан-қўпайиб борар, очлик ва совуқдан силласи қуриган бўғоз сигирларнинг бола ташлаши оддий ҳолга айланганди. Энг ачинарлиси, бундай ниможон сигирлардан туғилаётган тирик бузоқларнинг ҳам 2-3 кунлик нобуд бўлаётганига тоқат қилиб бўлмасди.

Ҳаммасидан ҳам оғир аҳволга Мирзо Улугбек номи илгари хусусийлаштирилиб, ўша йил яна жамоага қайтарилган ҳўжалик фермасида дуч келдик. Бу ерда ҳам озуқа захираси аллақачон тугаган, шу боис қорамоллар подаси ташқарида балчиқ кечиб, қор ялаб юрарди.

(Давоми 2-бетда)

АЗИЗ МУШТАРИЙ!

"Қишлоқ ҳаёти"

Сизга ишда, ўқишда, оила даврасида энг яқин ҳамдам, ҳамфикр ва маслаҳатгўй. Газетамизга 2002 йил учун обуна бўлишни унутманг! Бизнинг индекс: 144.

ЭЙ УМРИ АЗИЗ

Ҳалқимизда "яхшидан бог қолади" деган нақл бор. Дарҳақиқат, яхши кишилар ўзларининг эзгу ишлари билан номларини мангулик дафтарига муҳрлаб кетадилар. Айниқса, улғу олим мулоҳазаларининг илм-фанга қўшган ҳиссалари, қашфийотлари тарих хотирасидан тоабод ўчмайди.

Ҳалқимизнинг муносиб фарзанди, биология фанлари доктори, профессор,

ШУНДАЙ ЯШАР ОДАТДА ОДАМ

Беруний номидаги давлат муқофоти лауреати, Республика ва бир қатор МДХ давлатлари қишлоқ ҳўжалик фанлари академияларининг академиги, давлат ва жамоат лавозимларида хизмат қилган Абдували Имомалиев ҳаёт бўлганида бу йил 70 ёшга тўлган бўлар эди. Ул зот илмда дунёқароши кенг олим, мураббийликда меҳри дарё тарбиячи, ташкилотчиликда масъулиятли, ишбилармон раҳбар, юқори маданиятли, камтарин инсон эдилар. Булар шунчаки мактов эмас, балки Устозга хос бўлган хислатлардир.

(Давоми 4-бетда)

ЖАЗО ВА... МУРУВВАТ

(Боши 1-бетда)

Жиноий ишлар бўйича туман судимиз шу йил 9 ноябр куни Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодекси 167-моддасининг 4-қисми "А" ва "В" бандлари, 209-моддасининг 2-қисми "А" банди билан айбланган фуқаро Бахтиёр Курамовнинг Ахмедовнинг № 1-114-2001 сонли жиноят ишини қўриб чиқди. Судланувчи Б.Ахмедов Ўзбекистон Республикаси давлат-тихорат халқ банки Тўртқўл туман 529-сон бўлимига қарашли 039-сонли шохобчасида назоратчи-кассир бўлиб ишлаганида ушбу банк бўлими бошқарувчиси Шокир Нуржонов, бўлим мудири Холмурод Кутлибеовлар билан жиноий тил бириктириб дастлаб нафақахўрлар ҳамда мижозларга тегишли бўлган 918182 сўм 50 тиын нақд пул маблағларини ўзлаштириди. Чунончи, бир гал 14 та нафақахўрга тегишли бўлган 88375 сўми ўзлаштириш учун молия ҳужжатларига ўзининг қалбаки имзоларини қўяди. У бундай жиноий хатти-ҳаракатларини бир эмас, бир неча марта содир қилган. Ўзбекистон Олий Мажлисининг юқорида қайд қилинган Қонуни кўнга кирган кун 18 октябрдан аввал судланувчи Б.Ахмедов 15 йилга озолиқдан маҳрум этилиши мумкин

Жиноий жазоларни либераллаштириш жараёни зиммасига парламентимиз қабул қилган Қонун асосида ҳам қонун устуворлигини мустақамлаш, ҳам жазо тайинлашда адолат мезонларини янада қучайтириш вазифасини қўймоқда. Либераллаштиришнинг мазмун-моҳияти жамиятимизда қарор топаётган демократик ўзгаришлар, давлатимиз томонидан инсон манфаатлари, бахт-саодати учун қилинган олиханоб ишлар билан изоҳланади!

Эркабой СОБУРОВ,
Жиноий ишлар бўйича
Тўртқўл туман
суд раиси.

ОЛИЙ ҚАДРИЯТЛАР КАФОЛАТИ

Пойтахтимизда «Ўзбекистон Республикаси Конституцияси - олий қадриятлар кафолати» мавзусида илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди.

Тадбир Республика Маънавият ва маърифат маркази, Ҳуқуқий маърифат тарғиботи маркази, Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия институти ҳамкорлигида ташкил этилди.

Анжуманда мамлакатимизда ҳуқуқий демократик давлат ва адолатли фуқаролик жамияти қурилиши жараёнида аҳоли кенг қатламлари, айниқса, ёшлар Бош Қонунимизни чуқур ўрганиши, унинг мазмун-моҳиятини тереан аниқлаши катта аҳамият касб этаётгани таъкид-ланди. Президентимиз Ислам Каримовнинг «Ўзбекистон Республикаси Конституциясини ўрганиши ташкил этиш тўғрисида»ги Фармоиши бу борада амалий қўлланма бўлмоқда.

Бахс-мунозара тарзида ўтган тадбирда ёшлар тарбиясида Бош Қонунимизнинг ўрни ва аҳамияти, Конституция - соғлом турмуш тарзи омили, оналар ва болалар ҳуқуқлари билан боғлиқ мавзулардаги маърузалар тингланди.

(ЎЗА)

“ПАХТАКОР”НИ ШВЕЦИЯДА ХАМ БИЛИШАДИ

Жиззах чўлида ташкил этилган тўнчи сановат қорхоналаридан бири «Пахтакор» пахта тозалаш қорхонаси истиклол йилларида иқтисодий юксалиш йўлига чиқиб олди.

Меҳнат жамоаси қўлга киритаётган ютуқлар дунёнинг манаман деган мамлакатларида ҳам овоза бўлаётгани бор гап. Айниқса, сунгги ўй йил бу жамоа учун баракали келди.

Европа қитъасининг қоқ марказида жойлашган Фарангистон, Олмония, Россия сингари етакчи давлатларнинг сановатчилик бирин-кетин пахтакорлик ҳамкасбларига миннатдорчилик мактублари йўлланади. Ўтган йили эса Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари ўртасида уюштирилган кўргазманинг ёрлиғига ҳам айнан шу жамоа муносиб деб топилди.

Яқинда олинган иккита хушхабар эса қувонч устига қувонч қўшди. Швейцариядан келган миннатдорчилик хатида шерикларга Ўзбек пахтасидан олинган тола ҳам пишиқлиги, ҳам узунлиги жиҳатидан халқороз андозларига тўла мос келиши айтилса, навбатдаги билдиришмомада ишлаб чиқариш қорхонаси «Юқори сифат учун халқаро «Женева-2001» конвенциясининг махсус совринига сазовор бўлгани ҳақида маълум қилинган.

Қарийб 300 нафар муҳандис-техник хотунлар меҳнат жамоасири ниҳадда?

ЎЗБЕКИСТОН ВА ЖАХОН

ишчи-хизматчи ва димлар ишлаб келаси ютуқларининг

Абдухалил Алиев, қорхона раҳбари:

Вилотиимиздаги турдош сановат қорхоналаридан фарқи жихат шуки, биз 60-80 километр олислиқда жойлашган Арнаош тумани ҳўжалиқларидан ҳам ашёни олиб келиб, қайта ишлаймиз. Баски, шундай бўлган, қимматбаҳо махсулотни пешма-пеш етказиб келиш, уни тола, момик ва чигитга ажратиш, буортманчиларга (уларнинг қўлчилигини хорижлик шерикларимиз ташкил этишади) ўз вақтида жўнатиш осон иш эмас.

Хозирча пахта тозаловчилар масъулияти вазифани уюшқоқлик ва ташкилотчилик эвазига тўлиқ ўдалашмоқда.

Пахтакорликлар асосий мезонлардан бири ҳисобланган сифат қўрсаткичнинг пайсаятиришга йўқ. Улар бу йил ҳам тола олиш миқдорини оширса ошадилар, сира қамайтиришмайди.

Октябр ойининг охириларига келиб пахта тозалаш қорхонасида 2001 йил ҳосилининг 10 минг тоннаси қайта ишланди. Бу 3300 тонна тола нақд дегани. Демак, ўтган йилнинг айнан шу давридаги нисбатан 1,5 фоиз ўсиш ташкиллади.

Швейцалик сановатчилар таъсис этган совринни қабул қилиб олишга тайёрланган пахтакорликлар пахта ҳосилини ҳар доим-гидек тармоқда етакчилар рўйхатида тугатишни режалаштиришган. Уларнинг тақдирлашлари, бу вазифаларни тўлиқ ўдалаш, йилни кўнглидагидек яқунлаш учун ҳамма имкониятлар бор.

Раҳматулла ЮНУСОВ,**«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.**

“ТЕВАБОШИ”НИНГ ИШИ “БЕШ”

«Тевабоши» хусусий ишлаб чиқариш фирмаси сутни қайта ишлаш йўли-лишида нафақат Китоб тумани, балки Қашқадарь вилотида ҳам ўз ўрни бор қорхоналардан бири. Улугбек номли ҳўжалиқда ташкил этилган фирманинг фаолият кўрсата бошлаганига яқиндагина икки йилдан ошди.

Йилнинг ўтган даври мобайнида бу ерда 100 миллион сўмликка яқин махсулот ишлаб чиқарилганлиги, шу мўддатда қарийб 40 тонна пишлоқ, деярли 5 тонна сариёғ, 100 тонна 2,5

ТАДБИРКОРЛИК

дай экан, мазкур ҳудудларда озик-овқат сановатини раванқ топтирмоқ даркор. Бизлар шу мақсадда 50 гектар лалим ер олиб, ўзимиз сув чиқариб, галла ва озуқа етиштириш, чорвачилик фермаси қуриш ва 100 бош насли қорамолни парваришларини йўлга қўймоқчимиз. Худо хоҳлса, ана ушунда сут ҳам, тайёрланадиган махсулот турлариям янада кўпаяди, фирманинг қудрати ошади, муқаймоқ чеҳи очилади. Ўнлаб қўшимча иш ўринлари яратилади, - дейди фирма раҳбари Йўлдош Турсунов.

бир неча турдаги пишлоқ, сариёғ, қаймоқ сифатида чиқиб кетаётганга ўхшайди. Аслида эса сутни қайта ишлаш технологияси катта малака ва маҳоратни талаб этади. Мана, биргина пишлоқ тайёрлаш жараёнида оладиган бўлсақ, у 45 кун давом этади.

Экологик жиҳатдан энг тоза сут Китоб, Шахрисабз тарафларда. Чунки бу жойлар сановат марказларидан йироқ, техника ва транспорт воситалари зарарларидан анча холи. Бунинг устига чорва моллари ойлаб соф ҳавода тоғ-ғиёҳлар билан озикланади. Шундан кўра, мазкур ҳудудларда озик-овқат сановатини раванқ топтирмоқ даркор. Бизлар шу мақсадда 50 гектар лалим ер олиб, ўзимиз сув чиқариб, галла ва озуқа етиштириш, чорвачилик фермаси қуриш ва 100 бош насли қорамолни парваришларини йўлга қўймоқчимиз. Худо хоҳлса, ана ушунда сут ҳам, тайёрланадиган махсулот турлариям янада кўпаяди, фирманинг қудрати ошади, муқаймоқ чеҳи очилади. Ўнлаб қўшимча иш ўринлари яратилади, - дейди фирма раҳбари Йўлдош Турсунов.

Бердиёр ЖУМАЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Ҳаётимизнинг Бош Қонуни бўлими Конституциянинг жамиятдаги ўрни ва аҳамиятини, маъно-мазмун ва моҳиятини ўрганиш, ёш авлодини ҳуқуқий онги, тафаккури ва маданиятини тарбиялаш ҳамда юксалтириш, шунингдек, Конституцияни билиш, уни тарғиб-ташвиқ қилиш бугунги кунда алоҳида аҳамият касб этмоқда.

Президентимиз Ислам Каримовнинг «Ўзбекистон Республикаси Конституциясини ўрганиши ташкил этиш тўғрисида»ги Фармоишида бу борада кенг қўламдаги тадбирлар мажмуи белгилан берилди.

Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест марказида ушбу вазифаларни бажариш юзасидан салмоқли ишлар амалга оширилмоқда.

Авалло, шунингдек, керакки, ҳар бир шахс Конституцияда белгилан қўйилган ҳуқуқ ва эркинликларидан тўла фойдалана билиши, бошқа кишиларнинг ҳақ-ҳуқуқлари, шаъни ва қадри-қимматини ҳурмат қилиши, ўзига юклатилган ҳуқуқий мажбуриятларни сидқидилдан бажариши лозим. Ана шундай ҳуқуқий билимларнинг мукамаллиги биринчи галда Бош Қонунимизни ўрганишдан бошла-нади.

Х.Тўйчиеваннинг Давлат тест

ТЕСТ ОРҚАЛИ ЎРГАНИЛМОҚДА

бажариш натижасида Конституциянинг асосий тамойилларини, инсон ва фуқароларнинг

8 ДЕКАБР -
КОНСТИТУЦИЯ КУНИ

ҳуқуқлари, эркинликлари, бурчлари, жамияти ва давлат ҳокимиятига тегишли бўлган қоидаларни ҳам билиб олади. Тўпладан ўрин олган конституциявий қоидаларнинг жамиятимиз аъзолари томонидан ўзлаштирилиши даражаларини аниқлашга бағишланган саволлар ёшларни Бош Қонуннинг мазмун-моҳиятини чуқур аниқлашга ундайди, бу борада йўл қўйишлари мумкин бўлган айрим хато ва камчиликларнинг олдини олишга хизмат қилади.

Айни вақтда юртимиздаги бир қанча олий ўқув юрлари ва мактабларда ёшларнинг Конституциясини қай даража билишларини тест орқали тахлил этиб кўрилади, - дейди мазкур марказ директори М.Муҳиддинов. - Бу эса талаба ва ўқувчиларнинг конституциявий билими мониторингини шакллантириш имконини яратди.

Эндиликда юртимизнинг энг чекка вилоятларида ҳам масофадан туриб Конституцияни чуқур ўргатиш ва ёшлар билим савиясини ошириш усули жорий этилмоқда. Бунинг учун тест саволлари асосида

махсус компьютер дастури яратилди. Унда шу саволлардан турли вариантлар тузилди. Бу вариантлар Давлат тест марказининг асосий компьютерида сақланади.

Мазкур дастур ёрдамида Навоий вилоятидаги Педагогика институтининг махсус компьютер синфи билан электрон алоқа боғланди. Талабалар компьютер синфида тест марказидан электрон алоқа орқали қўйилган Конституция бўйича тест саволларини ечи. Бухоро давлат университети, Жиззах давлат педагогика институти, Ўрганч банк коллежи, Тошкент солиқ коллежида ҳам шундай таълимлар яратилди.

Назokat УСМОНОВА,
ЎЗА мухбири

Ховос тумани «Фарход» ширкат ҳўжалиғида жойлашган «Мустақиллик» кичик қорхонасида ишлаб чиқарилаётган сифати жаҳон андозларига мос, бежирим қадоқланган сут махсулотлари вилотиининг барча шаҳарларида сотилиб, истеъмолчиларга манзур бўлмоқда.

СУРАТДА: қорхона технология О.Абдушоева.

З.БОТИРОВ олган сурат.

“ЎША ТАНҚИДЧИ МУХБИР КЕЛСИН!”

(Боши 1-бетда)

Молхоналарни қузапти, ҳайратдан ёқа ушлади. Ичкари ташқаридан ҳам совуқ эди. Дераза ромлирининг биронтасига ойна солишмаганига тўғайли чилла елвизаги хуштак чалиб айланарди. Бундай масъулиятсизлик ва бепарволикнинг натижаси сифатида бир хонага қат-қат қилиб тахлаб қўйилган, туғилганга ҳали бир ҳафта бўлмаёқ, совуқ ва очликдан ноубуд бўлган ўнлаб бузоқларнинг териларини кўрган, чидаб туролмади.

Хизмат сафаридан қайтган захотимиз, кўрган-кечирганларимизни бор бўй-баста билан қозғаша туширдик. Натижада «Балчиқ кечган ситирлар, қор ялаган бузоқлар» сарлавхали танқидий мақоламиз чоп этилди. Мақола текшириб, чора қўриш учун Ўзбекистон Республикаси прокуратурасига ва Тошкент вилот ҳўқимлиғига жўнатилиди.

Тез орада танқидий мақолада қўрсатиб ўтилган барча тафсилотларнинг тўлиқ иш-ботланганлиги ва айбдорларга нисбатан жиддий чоралар қўрилганлиги ҳақида жавоб хатлари олинди. Аммо, танқидимиз ўша йили туман ҳўқим вазифасидан бўшаб, биз камчиликларини фожия қилган Мирзо Улугбек номли жамоа ҳўжалиғига янги раис бўлиб борган Муҳаммадали Расулоевга қаттиқ тегиб кетган эди. Раис танқиддан кейин енг-шумари, жуда қаттиқ ишлабди, фермадаги камчиликларни тўлиқ тугатиб, мақоламиз сабаб чорвага жиддий эътибор бера бошладим.

Сўнг бир-иккита ижобий натижалар кўзга ташланган, орадан бирон йил ўтиб, бошқа мухбирларимиз эмас, баъйини танқид муаллифининг феҳристи кўришини истаб қолди. Қайси газетадан, телевидение ва радиодан мухбирлар борсалар, бизга бу ҳақдаги хабарни келтирвердилар. Орада ўзимиз ҳам бошқа мавзуларда мақола тайёрлаш учун икки марта Бекободга бордик. Ҳўқимлик вакиллари ва чорва мухтаассиларидан ҳам раиснинг «ўша танқидчи мухбирни қўрсаларинг, айтинглари, мана энди келиб кўрайми, фермами?» деб тайинлаб қўйган таклифларини эшитдик.

Тўғриси, бу гаплар гоҳандақ асабимизга теги, жинҳед гашимизни ҳам қўзғатади. Лекин, мухбир халқи ҳолис фикрли эканлигини, биз ҳам шу тоифаданлигимизни назарда тутиб, ғойибона таклифларга парво қилмай оравердик. Раиснинг ўзи эса бундай қўнроқ қилиб, «ўша ўшунда чорва-мизни танқид қилган эдингиз, биз қонунларни тугатдик, энди бир келиб кўринг, маъзул бўлса, чорвадорларимиз меҳнати-

ни бир ёритиб берарсиз», демади.

Пахта йиғим-терими мавсумида Бекободда хизмат сафарига бўлиб қайтган сураткаш мухбиримиз яна навбатдаги хушхабарни бизга етказди. «Қани, ўша танқидчи мухбир, энди бир келмайдими?». Шундан кейин раиснинг кўзидан жуда учаётган бўлсақ, борганимиз бўлсин дедигу, фўрсат туғилган, яқинда Бекободга отландик. Асл мақсадимиз бу йилги оғир табиий шароит ва сув танқислиги тўғайли гарчи мухтаассилар туман пахта тайёрлаш режасини бажарилмайдиган, дея олдиндан башорат қилишганига қарамай, вилотида анча кичик-кироқ бўлса ҳам барибир зафар қўнган гоили пахтакорларни қўтлаш эди. Орада чорва қишлоқини қандай ўтаётганлиги билан ҳам танишишни режалаштирган эдик.

Ҳўқимликда биринчи бўлиб дў келганимиз - туман қишлоқ ва сув ҳўжалиғи бошқармаси бошлиғининг чорвачилик бўйича ўринбосари Алихон Ражабовнинг бизни кўрган захоти айтган гапи шу бўлди.

«Мабодо Мирзо Улугбекка ўтмайсизми? - Раис сизни роса уч йилдан буюн кутади.

Авалло бўшадми ҳўжалиқларини айланиб бўлган, тушдан кейин бизни қўздан оразиқиб қўтлаётган раиснинг олдида ўтдик. Маҳаммадали ака кутмагани учунми аввалгига андек ажбланди. Кейин ўша танқидимизни эслаб салгина биздан ўпканди. Маълум бўлиши, танқидимиз ҳақиқатдан ҳам бир воқеа сабаб бўлиб раиснинг суяк суягидан ўтиб кетган экан.

«Ўша қўнларни хозирги вилотиимиз ҳўқими Умнат ака Мирзақуллов эндигина шу лавозимига тайинланган эди, - дея анчадан кейин ёрила бошлади Маҳаммадали ака. - Табриклагани олдиларига кирган эдим.

«Катта раҳмат, лекин табригингиз ўзингиздан ҳам аввалроқ етиб келди, мана дея танқид чоп этилган газетани олдимга ташласалар бўладими? Тамом қарат бўлиб қолдим. Азойи баданимдан муздек тер чиқиб кетди. Қайтиб келиб, фермада ўша ҳақиқатдан бошлаб астойдил ишга киришдим.

Мана ўш йилдирки, чорва ҳаёлидаги энг асосий масала, ўзиям тиним билмадим. Тўғриси, алам билан, бутун диққатим билан берилиб ишладим.

«Ўндай бўлса, қани, вақтини ўтказмай фермага боравердик, - дедик биз.

«Ҳозир, фақат шахсон ўзим олиб бериб қўрсатмадан қилинган ишларни, - жавоб қайтарди раис.

Биргаллашиб фермага бордик. Яхшиямки, вилот ҳўқими шу танқидимиз юзасидан раисга ўринли таъна қилган экан. Булар шунча-

«ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

НАЗОРАТ КУЧАЙТИРИЛДИ

«Қишлоқ ҳаёти» газетасининг 2001 йилнинг 9 октябрида «Қарор бажарилса... олам гулистон» сарлавхали мақола чоп этилган эди.

Яқинда ушбу мақола юзасидан Ўзбекистон Республикаси Марказий банки раиси ўринбосари Р.Ҳуломовдан жавоб хати келди. Унда шундай дейилган: Мақолада қайд этилган фактларни ўрганиш натижасида шу нарса маълум бўлдики, Самарқанд вилоти бўйича жами 419 та жисмоний шахслардан таълим кредити ажратиш тўғрисида аризалар келиб тушган бўлиб, ушбу аризалар ўз вақтида қўриб чиқилган ҳамда келиб тушган аризаларнинг 405 таси бўйича 61,4 миллион сўмлик кредит ажратилган. Қолган аризалар бўйича кредит олиш учун белгиланган шартлар жисмоний шахслар томонидан бажарилмаганлиги сабабли кредит олиш учун тақдим этилган ҳужжатлар қайтариб берилган.

Мақолада қайд этилган Жомбой тумани бўйича 21 та фуқародан таълим кредити ажратилишини сўраб ариза берилган бўлиб, барча ариза билан мурожаат этган шахсларга жами 3,4 миллион сўмлик кредит ажратилган бўлса, вилотнинг Темирйўл туманидаги мавжуд тижорат банкларининг бўлимлари томонидан фуқаролардан келиб тушган 25 та ариза ўз вақтида қўриб чиқилган ҳамда 3,8 миллион сўмлик таълим кредитлари ажратилган.

Шунингдек, Ўргут тумани бўйича мақолада қайд этилган 13 та ариза юзасидан тижорат банкларида олинган маълумотларга қўра барча кредит олиш учун ариза берган фуқароларга кредитлар ажратилганлиги маълум бўлиб, туман бўйича жами 63 та келиб тушган ариза ўз вақтида қўриб чиқилган ва 8,9 миллион сўмлик таълим кредитлари ажратилган.

Бундан ташқари Жомбой тумани бўйича таълим кредит олиш учун жами 21 та фуқародан ариза келиб тушган бўлиб, келиб тушган аризалар бўйича 3,5 миллион сўмлик таълим кредити ажратилган.

Марказий банк томонидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Олий ўқув юрларида тўлов-контракт асосида ўқиш учун таълим кредитлари бериш тўғрисида»ги қарори бўйича тегишли назорат ўрнатилган бўлиб, мазкур мақола чиккандан сўнг ушбу олиб борилаётган назорат янада қучайтирилиб, барча тижорат банклари қарор талабларидан келиб чиққан ҳолда кредит сўраб мурожаат қилаётган фуқароларнинг аризаларини ўз вақтида қўриб чиқиш тўғрисида қатъий қўрсатма берилди.

ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ҚИЛИНДИ

«Қишлоқ ҳаёти» газетасининг 2001 йил 1 ноябрдаги сонидида «Ангор бозорининг «афт-ангори» сарлавхали танқидий мақола чоп этилган эди. Яқинда ушбу мақола юзасидан Сурхондарь вилоти ҳўқимининг ўринбосари А.Худойқўловдан жавоб хати келди. Унда шундай дейилди:

«Бозор» бирлашмаси мутахассисларидан иборат махсус ишчи гуруҳи тузилиб, газетада чоп этилган мақола юзасидан жорий йилнинг 2-3 ноябр кунлари Ангор «Бозори» очик турдаги акциядорлик жамиятининг иш фаолияти ўрганиб чиқилди ва қишлоқ ҳўжалик махсулотларининг савдоси бўйича аниқланган камчиликларни бартараф қилиш борасида тақдимнома киритилди. Ҳақиқатдан ҳам Ангор бозори тасарруфида фаолият кўрсатаётган тайёрлов-савдо қорхонаси маъмурияти томонидан камчиликларни бартараф қилиш бўйича етарли иш ташкил қилинмаган.

Бозор ҳудудида фаолият кўрсатаётган ветеринария лабораторияси иш фаолияти ўрганиб чиқилиб, бу йўналишда йўл қўйилган хато-камчиликларни бартараф қилиш бўйича вилот ветеринария бошқармасига ёзма равишда билдиришнома берилди.

Тош-тарози, махсус кийим-бош ва бошқа жиҳозларни ижарага бериш бўйича бозор ҳудудида мавжуд бўлган савдо расталарини енгил таъмирдан ўтказиб, унумли фойдаланиш бўйича ҳамда Ангор бозорига сотувчи ва харидорларга етарли даражада шарт-шароитлар яратиб бериш, уй шароитида тайёрланган овқатлар, турли хил ичимлик ва бошқа истеъмол махсулотларини сотилишини тартибга солиш борасида туман ҳўқимлиги, туман санитария-эпидемиология бўлими ходимлари билан келишилган ҳолда махсус жой ажратиш масаласида бирлашма бошқаруви ҳамда Ангор туман ҳўқимлиги билан қўшма тадбир ишлаб чиқилди.

Мақолада баён этилган хато ва камчиликларга йўл қўйилганлиги учун Ангор «Бозор» очик турдаги акциядорлик жамияти тасарруфида фаолият кўрсатаётган тайёрлов-савдо қорхонаси бошлиғи Якубов Шоди 2001 йил 3 ноябр кунин Ангор «Бозор» очик турдаги акциядорлик жамияти бошқарувининг 75-сонли фармойишига асосан вазифасидан озод этилди.

Ушбу мақола юзасидан 2001 йил 3 ноябр кунин бирлашма бошқаруви, туман ҳўқимлиги, Давлат солиқ инспекцияси таъна нуқтаси вакиллари, ички ишлар бўлими ходимлари участка вакиллари ҳамда Ангор «Бозор» очик турдаги акциядорлик жамияти ходимлари билан биргаликда навбатдан ташқари йиғилиш ўтказилиб, ушбу масала атрофида муҳокама қилиниб, йўл қўйилган хато-камчиликларнинг зудлик билан бартараф этиш ва бошқа тақорланмаслигининг олдини олиш борасида тегишли чора-тадбирлар ишлаб чиқилди.

лик тез ва катта самара берибдики, асти қўйверасиз. Бир вақтлар 1,5 минг бош қорамол бўлиб, биз танқид қилган чоғда атиги 431 бош қолган моллар бош сони бўлганга келиб 600 тага етибди. Қўнлар бош сони ҳам қарийб икки баробар қўнлайди. Ўшундан ҳар бош ситирдан эрта ҳеч базур 2-2,5 литрдан сут соғиб олинаётган эди. Бугун бу қўрсаткич 10 литрга кўтарилди. Унда чорва жамоада энг бефойда тармоққа айланиб, ферма хизматчилари ўз иш ҳақларини оилаб қўнларига олиша олмаётган эди. Энди бу тармоқ ҳар кун жамоага 100-140 минг сўмгача нақд маблағ олиб келади, ойига эса 3,5 миллион сўмгача фойда келтирладиган тармоққа айланибди. Чорвадорлар ҳам иш ҳақларини ойма-ой оладиган бўлишди. Ўртача маош 18-20 минг сўмга қўнлибди.

Ажратилган майдонларида 8 хил турдан зиёд ширали озуқа экинлари етиштирилганлиги бўлибди. Моллар семиз, соғлом. Озуқа мўлғили учун энди улар қишда ҳам қор ялашмайди. Бузоқлар ҳам ўлмай, эътиборда воғга етишмоқда. Отарга отар қўнлар ялпти. Молхоналар иссиқ, барча қўнлайларга эга. Чорвадорлар учун ҳам ўз ҳалол меҳнатлари эвазига алоҳида дам олиш, овқатланиш турли маъ

(Боши 1-бетда)

Утган асрининг олтинчи-етмишинчи йилларида буюм олиб ва амалиётчи Маннон Тўйчиев ёндоқда бағишланган бир қатор рисола-ларни чоп эттирганди. Уша даврда газета ва журналларда, радиода ёндоқ мавзусига доир мақолалари, фикр-мулоҳазалари билан фаол қатнашарди. Унинг ўзаро суҳбатларда ёндоқ-зорларни кенгайтириш кераклигини таъкидла-ди базиларга эриш туюларди. Тўйчиев Тош-кент тумани Навоий номи жамоа хўжалигида боғ, шу жумладан, ёндоқзор вужудга келтирил-ганини айтиб, биз – ижодкорларни ўша жойни бориб кўришга таклиф этганди.

Бориб кўрамиз, дедигу, ёшликка хос ҳавойилик сабабли бунга қўн қилмадик. Ва-ҳоланки, орадан кўп йиллар ўтгандан сўнг фахмласам, табиат шайдоси юрагидидаги "қўн"ни бизнинг қалбимизда ҳам алангалат-моқчи, амалий иш натижасини кўрсатиб, она-заминга бўлган чексиз муҳаббатини биз-га ҳам юктирмоқчи бўлган экан. Ўрқил қил-ганмиз, ўз қўли билан ноз-неъмат, гўзаллик яратишга ундовчи инсон қалбидини туб-туби-даги бебаҳо жавоҳирга назар ташлаш, ундан баҳра олиш бахтидан бенасиб қолганмиз. Боғни ўзлари ҳамроҳликлариди айлини, ишлари ҳақида тўлиб-тошиб, завқ-шафқ билан ҳикоя қилаётган инсон кўзларидидаги ички бир қониқчи, манмулик билан йўрилган ёлқини кўриш насиб этмади. Бу – ҳаётдаги армонларимиздан бири бўлиб қолди.

Республикамизнинг ҳар бир минтақаси, ҳар бир соҳаси битмас-туганмас ҳазина. Булар қўн ҳеч қачон ёпилиб қолмаслигига тиришгани-миздек, биронга ҳам ҳазина эътиборимиздан чет-да қолмаслиги керак. Тоғолди минтақалари зами-ни, жингалар оқуви дарахлар, бу ҳудудлардаги ўрмонлар шундай ҳазиналардан бири бўлиб, ундан имкон қадар баҳраманд бўлишимиз зарур.

Табиий мувозанатни сақлаш, ҳаво мусафо-лигини таъминлаш, тупроқ эрозиясига қарши курашиш, ҳайвонот ва ўсимлик дунёсини муҳо-фаза этишга ҳисса қўиш ва бошқалар ўрмон хўжалиги тизимининг асосий вазифалари экан-лигини эътироф этишимиз зарур. Айни пайтда ўрмондек бебаҳо ҳазинадан имкон қадар яхши-роқ фойдаланиб, эл-юрт дастурхонига турли ноз-неъматлар, тиббиётда доривор гиёҳлар, бошқа соҳаларга керакли ресурсларни кўпроқ етказиб бериш ҳам тармоқ зиммасидидаги масъ-улиятли вазифалар сирасига қиради. Бир қатор ўрмон хўжаликлариди мевали дарахлари, ҳу-сусан, ёндоқзорларни агротехника талаблари асосида парваришлаш, озиклантириш ва касал-ликларга қарши курашишга етарли эътибор бе-рилмапти. Ёнғ ёмони хўжасизлик, талон-тарож авжга чиққанлиги сабабли маҳсулот салмоғи, ҳар бир туп дарахт ҳисобига тўғри келадиган ҳосил миқдори ниҳоятда паст. Ўрмон хўжалиги Бош бошқармасидан олин-ган маълумотга кўра тизим хўжаликлариди 1998 йили 105, 1999 йили 50,3, 2000 йили эса 147 тонна ёндоқ мевали маҳсулотни тайёрлаган. Бу – мамлакатимиз барча тои-фадаги хўжалиқларининг шу маҳсулотга дахлдор кўрсаткичиди атғи 1,5-2 фоизни ташкил этади. Ваҳоланки, республикадаги ёндоқзорларнинг катта қисми ўрмон хўжа-

лиги Бош бошқармаси тасарруфиди.

Ёндоқзорларда барча агротехник тадбирлар-ни ўз вақтида, етарлича адо этиб, ҳосилдорлик-ни оширишга эришиш бу соҳага ишчи қўнларни бирмунча кўпроқ жалб этишини, манфаатдорлик ва жавобгарлиқни қўнатирадиган ижарага бе-риш усулига таянуви тадбиркорлиқни ривож-лантиришга тақозо этмоқда. Президентимиз ўрта ва кичик бизнесни, тадбиркорлиқни кенг қўлабди ривожлантириш тараққиётининг муҳим омилли эканлигини қайта-қайта таъкидлаётган-ликлари ҳам айнан шунли талаб қилади.

Ёндоқ ҳақидаги билимни бойитиш, тасавури-ни янада кенгайтириш мақсидида зарур адабиёт-ларга яна бир қарра кўз ташладим. "Бўйи 15-30 метр, йўғонлиги 1,5 метрға боради, - дейилади уларда. - 150-200, қатти 300-400 йил яшайди.

ЁНДОҚ ШУНДАЙ МЎЪЖИЗАКИ...

Пайванд қилинган 4-6 йилда ҳосилга қаради, 10-15 яшари 60-100, 20-30 яшари 150-200 кг. мева беради.

Ёндоқ мағзи таркибиди 45-75 фоизгача ёғ, 8-21 фоиз оқсил, В, С дармондорилари, А прови-тамини ва бошқа қўлаб фойдали моддалар бор. Мағзи истеъмол қилинганда, қандолатчи-ликда фойдаланилади, ундан олиннадиган ёғдан озиқ-овқат саноатиди, лак тайёрлаш-да, юқори сифатли совун, сасмохона бўёғи, туш олишда ва бошқа соҳаларда қўланилади. Барғи, пўстлоғи ва мевасининг яшил қобидиган тиббиётда, парфюмерия саноа-тида ишлатилади, ошловчи моддалар, жи-гарранг бўёқ олинад. Ёғочидан эса мебель, автомобилсозлик, машинасозлик саноати-да, дурадгорликда ишлатилади".

Ёндоқ айрим дарахларга ўшаб касаллик-ларга қўн қалинавермайд. Турли зараркунанда ва ҳашаротларга ҳам чидамли. Манбаларда унинг ҳосилини бирмунча қамайтирадиган, сиф-фатига путур етказадиган асосий ҳашарот ёндоқ курти эканлиги қайд этилган. Унга қарши флоро-фос, фосфамид сингари дорилардан фойдала-ниш кўрсатилган. Дарахт танасининг ички-уч жойига дориланган похол, қўн боғлаб қўйиш, ёндоқ курти капалгаи учуш дари - апрелда дорик пурақаш ҳашаротни йўқотиш йўлидир. Ён-доқзорларни ҳар йили гектарига 120 кило-грамм азот, 60-90 килограмм фосфор билан озиклантириш, ҳар уч йилда гектарига 30-40 тонна ҳисобидан маҳаллий гўнг билан ўғитлаш зарур.

Ёғ олиш учун қўнбоғлар сингари ўсимликлар ҳар йили экилиб, парвариш қилиниб, ҳосили саранжомлаб олинад. Қўн миқдорда сарф-ҳа-ражат қилишни талаб этадиган бундай ўсимлик-ларнинг айримларидан 30-35 фоиз ёғ олинад. 45-75 фоиз ёғ берадиган ёндоқчи бир марта экиб, парваришлаб, қамиди 80-100 йил ҳосил олиш мумкин. Бундай неъматни етиштириш

қўнатирилса, ўрмон хўжаликларидан, тадбир-корлардан, аҳолидан сотиб олиб, хорижа экс-порт қилиш ва ёғ ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш имконияти туғилади.

Бу неъмат бодом, pista, фундук ва бошқа-лар қаториди ёндоқ мевалилар оиласига ман-суб. Мамлакатимизнинг қўнғина минтақалари-да ёндоқ, бодом ва pista етиштириш учун табиий-иклим шароити мавжуд. Хўш, шу имко-ниятдан қандай фойдаланилмоқда? Бу савол-га асосли жавоб олиш мақсидида Ўзбекистон Республикаси Макроиктисодиёт ва Статистика вазирлиғига мурожаат этдик. Статистика Давлат департаменти мутахассислари томо-нидан тайёрланган ҳужжат таҳлил этилганда имкониятдан фойдаланилмаётган ҳим маълум бўлди. Фикримиз исботи учун

мамлакатдан ёндоқ сотиб олишга рағбатланти-ряпти. Хитой – бу соҳада алоҳида ўринга эга бўлиб, 2000 йили 310 минг тонна грек ёндоғи экспорт қилган. Шундай маҳсулот-нинг бир килограмми жаҳон бозориди 2,8-3,4 АКШ доллариди сотилишини назарда тутса, Хитой бу маҳсулотдан қарий 1 миллиард даромад кўрганлиги маълум бўлади. Хозирги пайтда Европа мамлакатла-рида, АКШда Молдованинг қақиб, тозаланган ёндоғига талаб катта бўлиб, энг юқори нархда сотилмоқда.

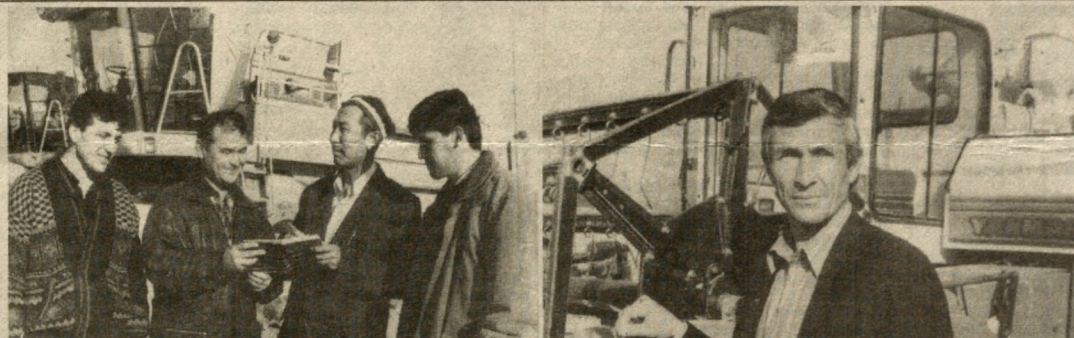
Шу ўринда савол туғилиши табиий: Ўзбеки-стонда етиштирилган грек ёндоғи хорижий давлат-ларга чиқариб сотилияптими? Республика Дав-лат Статистика департаменти берган маълум-отга кўра, 2000 йили хусусий тадбиркорлар ва маҳсулот етиштирувчилар томонидан 3468 тонна ёндоқ табиий ва қачилган ҳолда хорижий давлатларга олиб чиқилиб, со-тилган. Бу соҳада дастлабки одимлар қўйила-ётганлиги, ҳамюртларимизнинг даромад ман-баларидан бири сифатиди шаклланаётганли-ги гоят қувончли. Яқин йилларда ёндоқ ети-штириш кенг қўлаб касб этса, унинг миқдори бир неча барабар қўнаиб, шундай маҳсулот-ни давлат идоралари, хусусий тадбиркорлар томонидан хорижа чиқариб сотиш миқёслари ва бу соҳадан қўраладиган даромад салмоғи ошади.

"Яқиният - ярим давлат", деб бежиз айтил-маган. Тоғолди минтақалариди Бўстонлик, Паркент, Охангарон, Поп, Косонсой, Чуст, Қўрғонтепа, Хўжабод, Бешарик, Бахмал, Фо-риш, Фалларол, Қўшработ, Нурота, Хатирчи, Шахрисабз, Китоб, Яқкабғ, Бойсун, Денов, Саросиёб сингари қирқдан зиёд туман бўлиб, уларнинг ҳар бирида ўнға яқин ширкатлар, деҳқон ва фермер хўжалиқлари, қўлаб корхо-на ва ташкилотлар бор. Уларнинг ҳар бири ўз хўжалиқлариди ҳамда ижарага берилган ер-ларда 2002 йил баҳоридан бошлаб, мавжуд имкониятдан қелиб чиққан ҳолда ёндоқзор-ларни вужудга келтирсалар, ўзоғи билан етти-саккиз йилдан сўнг яхшигина даромадга эга бўладилар. Тоғолдида жойлашган туман-ларда ўртача 3-5 минг гектардан янғи ён-доқзор вужудга келтирилса, унинг умумий майдони 150 минг гектардан ошади. Гек-таридан ўртача тўрт ярим тоннадан ҳосил олинеса, яқин кўрсаткич 700 минг тоннани ташкил этади. Бунча миқдордаги маҳсулот ички ва ташқи бозорда қанча даромад кел-тиришини ҳисоблаб олиш қийин эмас!

Шаҳарларнинг турар-жой ҳақлариди қўнча четларига, ариқ бўйларига, ҳовли этакларига ёндоқ экиш, корхоналар ердими хўжалиги ҳуду-дида ва эътибордан четда қилиб келаятган бошқа жойларда шундай неъмат етиштиришни қўнатириш катта наф келтиради. Сахий қўш мўл-қўл нурини соҳадиган олтиндан ҳам аёло заминимизнинг бир қаричи ҳам бўш қолмасин, умри бекор ўтмасин деймиз.

Суннатилла САЙДАЛИЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» муҳбири.

ТАХРИРИЯТДАН: мақолада кўтарилган муҳим масалалар, танқидий мулоҳазалар ва билдирилган таклифлар юзасидан мутасадди идоралар, шунингдек, муштарий-ларимизнинг фикр-мулоҳазаларини кутамиз.

Хоразм вилояти марказий техник хизмат кўрсатиш марказининг бир гуруҳ механизаторлари Бекобод туманидаги "Янғи ҳаёт" ширкат хўжалиги широкларига яқиндан кўмак беришяпти. Натижада давлат омборларига топширилган шили 7300 тоннадан ошиб кетди. Бу меҳнат ютуқларига Аминбой Раҳимов, Қудрат Қобулов, Рустам Жуманиёзов сингари моҳир операторлар муносиб ҳисса қўшаёттирлар.

СУРАТЛАРДА: 1. Хоразмдан ҳашарга келган бир гуруҳ механизаторлар ўзаро гурунлашмоқда. 2. "Янғи" русумли комбайн соҳиби Аминбой Раҳимов.

Б.АКРАМОВ олган суратлар.

ЯХШИ ХАБАРЛАР
ЭКСПОРТ
УЧУН
МАҲСУЛОТ

Андижон вилоятида болалар ва ўсмирлар учун тайёр қийим-кечаклар ишлаб чиқарувчи янғи қўша корхона иш бошлади.

«Рамз-Дзинду» деб номланган ушбу корхона хитойлик ишбилармонлар билан ҳам-корликда ташкил этилди. Унда йилга 1,2 миллион донадан ортик қийим-кечак ишлаб чи-қариш режалаштирилмоқда.

Вилоятдаги «Намуна» ёпиқ турдаги акциядорлик жамаиети қўша корхонани бино, алоқа воситалари ва жиҳозлар ҳамда малакали кадрлар билан таъминлади. «Тян-Дин-Дзинду» компани-яси эса корхонага замона-вий тикиш асбоб-ускуналар-ини ўрнатди. Натижада 150 нафар андижонлик ёш иш билан таъминланди. Ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг асосий қисми хорижа экс-порт қилиниши мўлжаллан-моқда.

ИНСОНПАРВАРЛИК
ЁРДАМИ

Жорий йилнинг 20 ок-тябрида Сирдарё вилоя-тининг барча шаҳар ва туманларида «Оролбўйи оналари ва болаларга» широри остида экологик шанбалик ўтказилган эди.

Шанбаликдан тушган 2 миллион сўмга «Экосан» ҳалқ-ро жамағатасининг вилоят бўлими томонидан турли дори-дармон ва тиббиёт жи-ҳозлари сотиб олинди. Шу қўнларда бу инсонпарварлик ёрдами Нукус шаҳрига етказиб берилди.

(ЎЗА)

ЦЕХЛАР ОЧИЛДИ
ВА... ЁПИЛДИ

(Боши 1-бетда)

Ҳар бир ишчи аёлга 14-17 минг сўмдан ойлик иш ҳақи берилади. 120 нафар хотин-қизнинг бирийўла ишга жалб этилиши Жар-қўрғон тумани учун катта воқеа бўлди.

Уша пайтда ҳам бу тадбиркорлиқни ҳамма тўғри тушунамди...

Корхонада очилган янғи пиллани қайта иш-лаш цехи 1995 йили 7,5 тонна, 1996 йили 23 тонна, 1997 йили 9,5 тонна, 1998 йили 8,7 тонна, 1999 йили 9 тонна пиллани қайта ишлади. Ҳеч қимга сир эмас, 120 нафар хотин-қиз иш топ-ганларидан, оилалари обод бўлаётганидан чек-сиз мамнун эдилар. Ҳатто бундан темир-бетон бўмларни заводнинг ўзи ҳам, пиллани тайёр-лаб, улар билан ҳамкорлик қилаётган Жарқўр-ғон ва Ангор туманлари пилла тайёрлаш идора-лари ҳам яхшигина фойда кўра бошлади. Ўйлаб қаралса, барча манфаат топапти.

Шу ўринда эслатиш кераки, жарқўрғонли-лардан улғи олиб, Сурхондарёнинг 6 та туман-ида пиллани қайта ишлаш цехлари ишга ту-ширилди. Ҳисоб-китоб қилиб кўринг, мингта яқин кишига янғи иш жойи очилди. Бу рақам билан ҳисоблашмаслик ноинсофлик бўларди. Айниқса, Сурхондарёдаги вилоят учун. Қўн-лик билади, вилоятда улкан саноат корхонала-ри жуда кам. Ишчи қўша кўп. 6 та пиллани қайта ишлаш цехларининг ташкил этилиши иш-лаб юрган хотин-қизлар учун айни мудоао бўлган эди. 2000 йилда ҳам ипакни қалавага айлантирадиган дастоҳлар ҳам олиб келинди. Улар ишга туширилса, яна 30-40 нафар хотин-қиз ишли бўларди. Афсуски, янғи дастоҳлар ишламасдан, ҳамон жойида турибди...

Яна бир гап. Олдинлари Сурхондарёнинг пилласи ҳам ашё сифатиди бошқа вилоят ва республика-ларга сотиларди. Ундан тушадиган маблаг пилла етиштиришга кетган харажатни қопла-мас эди. Вилоятда пиллани қайта ишлаш йўлга қўйилиши билан салмоқли даромад Сурхондарёнинг ўзиди қоладиган бўлди. Од-дий мисол, вилоят пилланнинг ўзини жуда ба-ланд нарх бўлганда ҳам, килосини 2000 сўмдан сотади. Агар у қайта ишланса, килоси-ни 14000 сўмдан обектишади. Қай бири фой-дали?

Жарқўрғондаги пиллани қайта ишлаш цехи 2000 йилда ўз фаолиятини тўхтатди. 120 на-

фар аёл ишсизлар сафига бориб қўшилди. Шунингдек, Сурхондарёдаги 6 та пиллани қайта ишлаш цехлари ҳам бирин-кетин ёпила бошлади. Қўмқўрғондаги шундай энг сўнғи цехлардан бири – хом ипак ишлаб чиқариш цехи ҳам бугун-эрта ёпила, ажаб эмас.

Табиий савол туғилади: Жарқўрғон хом ипак ишлаб чиқариш цехи нега ёпилибди?

Маълум бўлишича, корхона 2 йилдирки, пилла тайёрлаш корхоналаридан пилла олиш-дан маҳрум бўлди. Пилла тайёрлашга дахлдор юқори ташкилотлар вилоятдаги цехларга ол-дингидек пилла сотишни ман этди. Уларга тегирмон ҳақини бериш, қайта ишлаган маҳсу-лотни қайтариб олиш усулини таклиф этди. Бу цехларни мутлақо қониктирмади. Икки корхо-на – пиллани берувчилар ва қайта ишловчилар ўртасида қелишмовчиликлар, тушуномсизлик-лар, иқтисодий изолар қўнаиб кетди. Улови-дан тушови қимматга тушаверди. Бу ҳудди маҳсул қилингандек бўлди. Тиниқ сув лоика-лантирилди. Пиллани қайта ишлаш цехлари бирин-кетин тўхтаб қолди.

Батзи мутасаддилар мақкур цехларда пил-лани қайта ишлаш ибтидоий усулда олиб бори-ларди. Уларнинг маҳсулотлари бугунги саноат талабларига жавоб бермайд, дейдилар. Бу гапни ашитиб ҳайрон қоласиз. Уларда ишлаб чиқарилган хом ипак ҳеч қачон сотилмасдан қилиб кетган эмас. Ҳамиша харидоригр бўлган Бошқа бир фикрларга кўра, цехлар лицен-зия ололмагани учун пилла сотиш олишларига рухсатнома берилмади, дейилмоқда.

Сабалар қўп. Бахоналар анча. Чалқашлик-лар истаганга топилади. Бизнингча, қандай бўлмасин, пиллани қайта ишлаш цехларини ишга тушириш керак. Ишсиз қолган аёллар иш жойларига қайтсинлар. Жарқўрғондан 100 на-фардан ортик аёл иш ишлаб, пахта териб пул топади, деб Қозғистонга бориб, 2 ой сар-сон-сарғардон юриб, болалари, оилалари қаровсиз қилиб аризмаган пул билан келди-лар. Вилоятда ҳам ишсиз юрганлар етарли.

Хўш, ҳам маънавий, ҳам иқтисодий, ҳам ижтимоий аҳамият касб этган пиллани қайта ишлаш цехининг ёпилишига бепарво қараш мумкинми?

Менгнор ОЛЛОМУРОВОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» муҳбири.

ЕТТИ ИКЛИМДАН
Бир шингил

"DELTA FORCE" ИШ БОШЛАДИ

Афғонистон жанубига жойлаштирилган Американи-ма маҳсул кўрсатмалар бажарувчи "Delta Force" бўлима-си сўнғи вақтларда анча қучсизлашиб қолган "Ал-Қоида" ҳамда унинг раҳбари Усама бин Лоденни қиди-риш ишларини бошлади.

Истефодаги авиация генерал-лейтенанти Томас Маклинерининг айтишича, террорчилар олдинга қараб ҳаракат қилишдан маҳрум этилганлар ва яқин 2 ҳафта мобайнида ҳаммасининг туғатилиши кутилмоқда. Шунингдек, Жалолободдан жанубда жойлашган Нангархар вилоятининг Тора-Бора ҳудуди-даги ер ости қалъасида саудиялик террорчи Усама бин Лоден-нинг яширингани тахмин этилиб, бу борада керакли чоралар қўрилмоқда.

ШАҲАР УЧУН МУЗОКАРАЛАР

Би-Би-Сининг хабар беришича, аксилтолибон қўчалар Қандаҳор шаҳрининг шимолий ва жанубий ҳудудлари-да ўз мавқеларини мустаҳкамлашган бўлса-да, лекин вазият номатўлмулгича қолмоқда.

Пентагон вакили Толиб-лар жавоб зарбалари вақ-тида ракеталардан фойда-ланаётганликларини маълум қилди. Унинг фикрича, гарчи айни вақтда Шимо-лий Иттифок қўшинлари ва "Толибон" ҳаракати ўртаси-да шаҳарни топшириш

ҳақида музокаралар олиб борилаётган бўлса-да, лекин толиб-лар томонида туриб ҳам қилаётган хорижий ёлланма аскарлар урушни давом эттириш ниятдадилар. Муҳолифатчилар эса Қан-даҳор аэропортининг маълум бир қисмини ўз назоратларига олганлар.

ҲУЖУМ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Исроил қўшинлари ҳам ҳаводан ҳам қуруқликдан Фаластин ҳудудларига ҳужум қилишни давом эттир-моқдалар.

"F-18" самолётлари томо-нидан амалга оширилган ҳар-бий ҳаракатлар туфайли Ғазо минтақасида 2 нафар фалас-тинлик ҳалок бўлди ва юздан ортик киши жараҳатланди. Аҳоли пунктига яқин жойлаш-ган Муҳолифат хавфсизлик қўчалари биносига 3 та ракета келиб тушиши оқибатида жабрланганлар бор ҳамда шу яқин атрофдаги мактабда ҳам саросима туфайли болалар дарсдан кетиб қолганлар. "Франс-Пресс" ахборот агентлигининг хабар беришича, Рамаллох шаҳридаги Ёсир Арофат қароргоҳида ҳам Исроил вертолётлари ҳужум уюштирганлар. Лекин Арофатга ҳеч қандай шикаст етмаган. Шунингдек, Наблусда икки томон ўртасидаги отишмалар натижасида ФАТХ ҳаракатининг 2 нафар аъзоси ўлдирилган.

ОПЕРАЦИЯЛАР
МУВАФФАҚИЯТЛИ КЕЧАЯПТИ

"РТР" телеканалига интервью берган Шимолий Кав-каздаги Федерал хавфсизлик қўчаларининг умумий ало-қалар маркази вакили Илья Шабалиннинг айтишича, сўнғи бир неча кун мобайнида Курчалоев туманида маҳсул операциялар ўтказилди.

Бунинг натижасида 20 дан ортик жангари йўқ қилинган. Улар орасида Хат-тобнинг шахсий оператори бир неча террор ҳуружини тайёрлашда ва амалга оши-ришда иштирок этган Аҳмад қақабли ёлланма араб ҳам бор.

Шунингдек, 1999 йил До-ғистонга ҳужум уюштириб, айни вақтда федерал қидирувда бўлган жангарилар ҳам ҳибсга олиндилар. Грознийда эса иккита портлаш содир этилди, лекин қурбонлар йўқ.

АВТОБУСДА ЁНГИН

"Новости" ахборот маҳкамаси хабарига кўра, Моск-вада Краснодар ўлкасидан келаятган шаҳарлараро қат-новчи автобусда ёнғин юз бериш туфайли барча йўловчилар ҳалок бўлиб, фақат ҳайдовчи ва бир аёл тирик қолган.

Улар ҳам ўта оғир даражада қўнганликлари боис, шифо-ноҳада даволанишмоқда. Тахминий маълумотларга кўра, ёнғин автобус салонида жойлашган газ баллонининг пор-тлаши натижасида келиб чиққан. Айни бу вақтда эса йўловчи-лар эрталабчи нонушга тайёрларик қўншаётган эди. Ушбу "Мерседес" русумли автобус хусусий фирмага тегиш-ли бўлиб, гарчи ҳалок бўлганлар сони 10 нафардан ошқ дейилаётган бўлса-да, аммо ҳозирча уларнинг аниқ сони маълум эмас.

ХАВФ БЎЛИШИ МУМКИН

АҚШ маъмурияти айни Рамазон ойида ўз объектла-рига янғи ҳужум уюштирилиши мумкинлигини маълум қилди.

Қўша Штатлар Мил-лий хавфсизлик қўмитаси раҳбари Том Риджининг фикрича, бу огоҳлантирув мамлакат ҳозир ҳам уруш ҳолатида эканлигини бил-дириб, ҳар бир фуқарони бефарқ бўлмасликка ча-қиради. Мазкур огоҳлан-тирув Исроилда амалга оширилган террор ҳаракатидан сўнг билдирилган эса-да, лекин Яқин Шарқдаги вазият билан боғлиқ эмас. Аммо "Ал-Қоида" билан алоқадор гуруҳлар ҳаракатининг жонланганлиги кишини сергазликка чақиради.

ИНТЕРНЕТ ҳабаблари асосида
А. КАМОЛОВ тайёрлади.

ШИЖОАТ

Оққўрғон тумани қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ети-штиришда Тошкент вилоятда салмоқли ўринни эгаллайди. Айниқса, жорий йилда туман деҳқонлари катта муваффақиятлар-ни қўлга киритдилар. Пахтакорлар 40479 тонна пахта етиштириб, давлатга пахта сотиш шартномавий режасини 102,5 фоиз қилиб бажаришди.

Фаллакор деҳқонлар ҳам йилни ёруғ юз билан яқунлаб, 31883 тонна элнинг ризқ-насибаси бўлган дон етиштирдилар. Фаллачили-да ҳосилдорлик 40,8 центнерга етказилди.

Албатта, йил давомида қилинган сайй-ҳаракатлар замирида, авваламбор, моддий манфаатдорлик этади. Яқиният билан қадал-ган уруғ, меҳр тафти билан бажарилган экинлар парвариши, замин-нинг битмас-туганмас саховати ер эгалларининг янада яхшироқ турмуш кечиришларига имкон яратди.

Бу йил туман деҳқонлари галладан 1,6 миллиард сўм даромад қилган бўлсалар, пахтадан 3,5 миллиард сўм даромаднинг нақд қилиб қўйдилар. Мавжуд маблағлар, авваламбор, аҳолининг турмуш дара-жасини оширишга, туманинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиши-ни юксалтиришга сарфланди.

Хўш, бу йил оққўрғонлик деҳқонларнинг қишлоқ хўжалик соҳасида эришган ютуқларининг асоси нимадан?

Айнан кузги-қишқи тадбирларни ўз вақтида ва сифатли ўтказиш-да, - деб жавоб беради туман ҳокими Абдуқани Деҳқонбоев, - ҳозирги қилинаётган ишлар вақтида бажарилса, бўлғуси ҳосилнинг 50 фоизни нақд дегани, қолган навнинг тўғри танлинишига, экин парваришига боғлиқ.

Шудорлаш, ерининг заҳирини қочирадиган арик-зовурларни тоза-лаш йил деҳқончилигининг бошланишидир.

Оққўрғонликлар кузги шудорлашни вилоятда биринчилардан бўлиб

(Давоми. Боши ўтган сонда)

..Бир кун Хушида онасининг рўпасига ўтириб олди-да, очик-ойдин қилиб айтиб қўя қолди:

-Кингир-қийшқил совчиларингизга айтиб қўйинг, ой! Менинг танлаганим боти Эскилик саркитидан қачон қутулсангиз?

Онаси Хушида кутгандек сагчиб тушмади. Фақат сўради:

-Ким ўзи у? Қанақа одам?

-Яхши одам. Аспирант. Яқинда олим бўлади. - Пошша хола бировнинг "матасикли"ни гапиргани учун Хушида ҳам атайлаб қўшиб қўйди: - Машинаси бор, "Жигули".

Эртасига у уйига совчилар кўп келаётганини гап орасида қистириб қўйди. Анвар одатдагидек масалани кўндаланг қўйди.

-Бўпти, эртагаёқ ЗАГСга ариза топширамиз.

Хамма иш кўнгилдагидек кетаётганида Пошша холанинг қайсарлиги тугиб қолди. Иккала оёғини бир этикка тикиб туриб олди.

-Менинг кўчада қолган қизим йўқ! Уйла-надиған одам беш-олти марта совчи юборади, одам қўйди. Отини билмасам, зотини билмасам. Йўқ, бўлмайди!

Хушиданнинг бир кулгиси келар, бир жасли чикарди.

-Нимага тушунмайсиз, ойи? Беш марта совчи юбориб деган қонун қаерда ёзилган. Анвар ака Қашқадарёдан келган. Отанаси ёшлиғида ўлиб кетган экан. Даллонида нима кераги бор?

-Ота-онаси бўлмаса қариндош-уруғи бордир, ишхонаси, хўжайинлари бордир. Ўзим бораман.

Хушида кулди.

-Ишхонасига борганингиз билан сиз нимани тушундингиз. Кибернетикага аклингиз етатиди? Ўзим минг марта борганман ишхонасига, билдингизми!

Пошша хола бари бир бўш келмади.

-Сен эчки эмассанки, дуч келган одамга етаклабтиб юборсам. Бўлмайди!

-Балки ҳали қалин ҳам сўрасангиз?

-Таг-тахтини суриштирмай туриб бермайман! Бўлмайди.

Пошша хола бўлмайди, дегани билан тўп тўхтаб қолмади. Анварнинг узок тоғаси бор экан, ўша ўртага тушди. Тўп бошланди-ю, Пошша хола бир нарсасини йўқотгандек мунгайиб қолди.

Баҳор кўндаларида галати ҳодисалар бўлади. Тўсатдан жала қўйди-да, ер-қўшни шалаббо қилиб юборади. Кетидан ярқ этиб офтоб чиқади. Олам яшнаб кетади. Замину осмон тароватли бир исдан - баҳор исидан маст бўлиб қолади. Хушиданнинг ҳаёти ҳам шунақа бўлди. У Анварни бутун вужуди билан севиб қолди. Мухаббатни эвазига бахт қўшиб унга жимлайиб бокди-ю, бутун дунё яшнаб кетгандек бўлди. Қизил лентани кўндаланг тақиб олган ЗАГС мудирисининг нутқи, пешанасига қўйриқ қўндрилган машинада сайр қилишлар, гул иси май ҳидига қовушган чарогон ресторани... У бахтиёр эди. Бахт деган лаззатли туйғу ҳаётига шунчалик тез кириб келганига баъзан ўзи ҳам ҳайрон қоларди. Назариде онаси ҳам уни тушунгандек эди. Фақат тўйдан кейин Пошша хола Анварнинг Юнусободдаги икки хонали уйига бормасди. Умуман, бормасди. "Зиёни йўқ, оғим шунақа бир ловиллайдилару ўчадилар", деб юпатди Хушида эрини.

Тўйдан кейин бир ҳафта ўтган, ниҳоят сайлига чиқишди. Августнинг ўрталари эди. Бунақа пайтда денгиз янги соғилган сўтдек илқ бўларкан. Бир кун икковларини ойдан кечда қўйишди. Қизик, Хушида шундан сайин кўлининг учидан сачраган томчилар худди марвариддек яраклаб қўринарди. Бунақа лаззатли манзарани худди шунақа пайтда денгизда қўмилган одамгина билади. Хушида қорайиб, янаям ҳусни очилиб қайтди.

Бир кун Анвар ишдан ташвишлор қиёфада қолди.

-Чамадон тайёрланг, - деди тўсатдан.

-Яна қаёққа борамиз?

-Сиз эмас, мен кетаман, - Анвар энди оосийиша тушунтирди. - Илмий ишим бўйича Ленинградга боришим зарур бўлиб қолди. Домла қақирибди.

-Анчагами? - Хушида бирдан ичи хувиллаб қолгандек, эрига термулди.

-Нари борса, бир ой.

Хушида кузатиб қўймоқчи эди, Анвар уни яяди. Вокзалга чиқартирмади.

Икки хонали каталакда Хушида ёлғиз қолди. Ҳовлида, маҳаллада одамнинг ёлғизлиги биланмади. Аммо секцияда бир кун танҳо қолган киши ёрилиб кетай дейди. Бунақа жойда қўни-қўнлар нимагадир саломлашишдан нарига ўтмади. Хушида уи кунда сикилиб кетди. Ишга бораёй деса, Анварнинг гапига кириб, бўшаб олган. У ўзи уйига бориб. Пошша хола ҳалиям жадидан тушмаган экан. Хушида икки кун турган эди, секингина тушунтирди:

..Бир кун Хушида онасининг рўпасига ўтириб олди-да, очик-ойдин қилиб айтиб қўя қолди:

-Кингир-қийшқил совчиларингизга айтиб қўйинг, ой! Менинг танлаганим боти Эскилик саркитидан қачон қутулсангиз?

Онаси Хушида кутгандек сагчиб тушмади. Фақат сўради:

-Ким ўзи у? Қанақа одам?

-Яхши одам. Аспирант. Яқинда олим бўлади. - Пошша хола бировнинг "матасикли"ни гапиргани учун Хушида ҳам атайлаб қўшиб қўйди: - Машинаси бор, "Жигули".

Эртасига у уйига совчилар кўп келаётганини гап орасида қистириб қўйди. Анвар одатдагидек масалани кўндаланг қўйди.

-Бўпти, эртагаёқ ЗАГСга ариза топширамиз.

Хамма иш кўнгилдагидек кетаётганида Пошша холанинг қайсарлиги тугиб қолди. Иккала оёғини бир этикка тикиб туриб олди.

-Менинг кўчада қолган қизим йўқ! Уйла-надиған одам беш-олти марта совчи юборади, одам қўйди. Отини билмасам, зотини билмасам. Йўқ, бўлмайди!

Хушиданнинг бир кулгиси келар, бир жасли чикарди.

-Нимага тушунмайсиз, ойи? Беш марта совчи юбориб деган қонун қаерда ёзилган. Анвар ака Қашқадарёдан келган. Отанаси ёшлиғида ўлиб кетган экан. Даллонида нима кераги бор?

-Ота-онаси бўлмаса қариндош-уруғи бордир, ишхонаси, хўжайинлари бордир. Ўзим бораман.

Хушида кулди.

-Ишхонасига борганингиз билан сиз нимани тушундингиз. Кибернетикага аклингиз етатиди? Ўзим минг марта борганман ишхонасига, билдингизми!

Пошша хола бари бир бўш келмади.

-Сен эчки эмассанки, дуч келган одамга етаклабтиб юборсам. Бўлмайди!

-Балки ҳали қалин ҳам сўрасангиз?

-Таг-тахтини суриштирмай туриб бермайман! Бўлмайди.

Пошша хола бўлмайди, дегани билан тўп тўхтаб қолмади. Анварнинг узок тоғаси бор экан, ўша ўртага тушди. Тўп бошланди-ю, Пошша хола бир нарсасини йўқотгандек мунгайиб қолди.

Баҳор кўндаларида галати ҳодисалар бўлади. Тўсатдан жала қўйди-да, ер-қўшни шалаббо қилиб юборади. Кетидан ярқ этиб офтоб чиқади. Олам яшнаб кетади. Замину осмон тароватли бир исдан - баҳор исидан маст бўлиб қолади. Хушиданнинг ҳаёти ҳам шунақа бўлди. У Анварни бутун вужуди билан севиб қолди. Мухаббатни эвазига бахт қўшиб унга жимлайиб бокди-ю, бутун дунё яшнаб кетгандек бўлди. Қизил лентани кўндаланг тақиб олган ЗАГС мудирисининг нутқи, пешанасига қўйриқ қўндрилган машинада сайр қилишлар, гул иси май ҳидига қовушган чарогон ресторани... У бахтиёр эди. Бахт деган лаззатли туйғу ҳаётига шунчалик тез кириб келганига баъзан ўзи ҳам ҳайрон қоларди. Назариде онаси ҳам уни тушунгандек эди. Фақат тўйдан кейин Пошша хола Анварнинг Юнусободдаги икки хонали уйига бормасди. Умуман, бормасди. "Зиёни йўқ, оғим шунақа бир ловиллайдилару ўчадилар", деб юпатди Хушида эрини.

Тўйдан кейин бир ҳафта ўтган, ниҳоят сайлига чиқишди. Августнинг ўрталари эди. Бунақа пайтда денгиз янги соғилган сўтдек илқ бўларкан. Бир кун икковларини ойдан кечда қўйишди. Қизик, Хушида шундан сайин кўлининг учидан сачраган томчилар худди марвариддек яраклаб қўринарди. Бунақа лаззатли манзарани худди шунақа пайтда денгизда қўмилган одамгина билади. Хушида қорайиб, янаям ҳусни очилиб қайтди.

Бир кун Анвар ишдан ташвишлор қиёфада қолди.

-Чамадон тайёрланг, - деди тўсатдан.

-Яна қаёққа борамиз?

-Сиз эмас, мен кетаман, - Анвар энди оосийиша тушунтирди. - Илмий ишим бўйича Ленинградга боришим зарур бўлиб қолди. Домла қақирибди.

-Анчагами? - Хушида бирдан ичи хувиллаб қолгандек, эрига термулди.

-Нари борса, бир ой.

Хушида кузатиб қўймоқчи эди, Анвар уни яяди. Вокзалга чиқартирмади.

Икки хонали каталакда Хушида ёлғиз қолди. Ҳовлида, маҳаллада одамнинг ёлғизлиги биланмади. Аммо секцияда бир кун танҳо қолган киши ёрилиб кетай дейди. Бунақа жойда қўни-қўнлар нимагадир саломлашишдан нарига ўтмади. Хушида уи кунда сикилиб кетди. Ишга бораёй деса, Анварнинг гапига кириб, бўшаб олган. У ўзи уйига бориб. Пошша хола ҳалиям жадидан тушмаган экан. Хушида икки кун турган эди, секингина тушунтирди:

..Бир кун Хушида онасининг рўпасига ўтириб олди-да, очик-ойдин қилиб айтиб қўя қолди:

-Кингир-қийшқил совчиларингизга айтиб қўйинг, ой! Менинг танлаганим боти Эскилик саркитидан қачон қутулсангиз?

Онаси Хушида кутгандек сагчиб тушмади. Фақат сўради:

-Ким ўзи у? Қанақа одам?

-Яхши одам. Аспирант. Яқинда олим бўлади. - Пошша хола бировнинг "матасикли"ни гапиргани учун Хушида ҳам атайлаб қўшиб қўйди: - Машинаси бор, "Жигули".

Эртасига у уйига совчилар кўп келаётганини гап орасида қистириб қўйди. Анвар одатдагидек масалани кўндаланг қўйди.

-Бўпти, эртагаёқ ЗАГСга ариза топширамиз.

Хамма иш кўнгилдагидек кетаётганида Пошша холанинг қайсарлиги тугиб қолди. Иккала оёғини бир этикка тикиб туриб олди.

-Менинг кўчада қолган қизим йўқ! Уйла-надиған одам беш-олти марта совчи юборади, одам қўйди. Отини билмасам, зотини билмасам. Йўқ, бўлмайди!

-Узатилган қиз уйга келиб ётиб олмайди. Қўни-қўнлар ҳалитдан гап қиялти.

-Бўлмаса юринг бизниқига, - деди Хушида.

-Йўқ, болам. Оғзимга сўз олганман.

Хушида умрида биринчи марта онасини ёмон қўриб кетди. Она деган ҳам шунақа бемехр бўладими? У уйига келди. Телевизор билан овуна бошлади. Хар кун йилдек чўзилар, аксига Анвардан на хат, на хабар бор эди. Баъзан Дилбар деган ўртоғи келиб турар, аммо унинг ҳам ўз тирикчилиги бор эди. Кундузи ишга боради, кечкурун ўқишга...

Бир оқшом эшик жингиллаб қолди. Хушида очиб қараса, "сим" рўмол ўраган аёл, дуппи кийган олти-етти ёшлардаги бола турибди. "Қишлоқдан келишибди, - деб ўйлади Хушида аёлниинг ялтирок рўмолига, беҳушворок осилиб турган жемперига қараб. - Адашган одамларга ўхшайди". У ҳамроҳ топилганга қувонгандай беихтиёр ичкарига тақлиф қилди.

-Келинлар! - деди йўл бўшапти.

Аёл дадил ичкарига кирди. Бола

Ўткир ҲОШИМОВ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси

УМР САВДОСИ

шўхгина экан. Бирпасда югуриб бориб магнитогон кулоғини бурай бошлади.

-Ақбар, тек ўтир! - деди аёл жерқиб.

Кейин Хушида қаради. - Сиз Хушида-ноҳосиз-а?

Хушида ҳайрон бўлди.

-Мен сизни танимайроқ турибман, - деди ийманиб.

-Таниб қоларсиз. - Аёл хотиржамлик билан жемперини ечиб стул суячигига ташлади. Унинг бепасандлиги, киноя қилиб гапиргани Хушиданнинг гашига тегди. "Ким ўзи бу? Нимага олифтагар-чилик қилди?"

-Кимсиз ўзи? - деди қосини чимириб.

-Кетдимми? - Аёл негадир илжайди. - Анча бўлдимми?

-Ким кетди?

-Ўзум оқкетдимми, тарвузми?

Хушида шадх билан ўрнидан турди.

-Менга қаранг! - деди таҳдид билан.

Майнавозчиликни йиғиштиринг! Кимсиз ўзи?

Аёл ўлғига қараб қандайдир нотабиий, асабий қийқириб қолди.

-Даданг Сибирга кетибди, ўғлим.

Ўзум оқкетибди. Шу ерда кутиб ўтирсанг, сенга велосипед олиб келамди.

Болақай кўзларини катта-катта очиб онасига тикилди.

-Қачон, буви, қачон?

-Унисини манави аянчандан сўрайсан!

-Аёл Хушиданни қўрсатди. Яна ўша нотабиий оҳангда қолди. - Қачон қайтаман деган Ақбарнинг дадаси?

Хушида нимадир тушунгандек бўлди-ю, юраги сиқираб кетди. Бемадор бир ҳолатда эшикка суяниб қолди.

Аёл тантана қилгандек яна қийқириб қолди.

-Сизнинг машинасига ўтказиб, қўлга туширдимми? Сизгаёқ аспирантман, дедимми? Сизнинг тўй бўлмасидан ишингизни тўғрилаб қўйдимми? Ҳеч кимим йўқ, етимман, дегандир? Бир ой ичиди тўй қилдимми? Свадебний путешествияга олиб боргандир, жойнақой? Энди илмий иш билан Ленинградга кетган бўлса керак.

Аёл ҳар гапи билан Хушидага тасарки туширатгандек бўлар, бундан роҳатлангандек ваҳийларча қийқириб қулар эди.

-Ленинградда пишириб қўйгани йўқ! Новосибирскка кетган! Ўзум оқкетган.

Хушида бошидан ҳуши учиб бораётганини ҳис қилиб турар, юраги гурсиллаб урарди.

-Елгон! - У ер тепиниб чинқириб юборди. - Елгон! Елгон!

Кейинги дақиқада у ваҳшийларча кулаётган хотинга ташланди. Бошидаги "сим" рўмолига чанг солди. Аммо шу он изтиробга тўла бир чинқириб янгради-ю, Хушиданнинг кўллари ҳавода муаллақ қотиб қолди.

-Буви! Бувижон! - Боядан бери магнитогон олдиди ўралашиб юрган болақай ўқдек отилиб келиб онасига ёпишди. Шундагина Хушида аёлниинг кўзларидан оқиб тушаётган ёшларни кўрди. Аёл нағарга қалованиб ўрнидан турди. Бир қўли билан боланинг бошини силай бошлади, бир қўли

билан Хушиданнинг елкасидан қўчди.

-Пешонанг шўр экан, синглим! Қўзингга қарасанг бўлмасиди? - Шундай деди-ю, елкалари силкинчи йиғлаб юборди.

Ўша кун тун бўйи икки "кундош" ҳасратлашиб чиқишди. Бола ухлаб қолган, уй нимкоронинг, аёлниинг овози тамгин, аммо ўқтам эди. У асли андижонлик экан. Техникумда ўқиб юрганида Анварнинг қўлига тушибди. Эс-ҳушини йиғиб олгунча, Анварнинг иккинчи хотинига айланиб қолди.

-Сиз учинчисиз! - деди у қандайдир киносиз оҳангда. Хоразмда ҳам хотини бор. Аммо ишни пишиқ қилади. Законий ажрашади.

Хушида ич-ичидан тошиб келаётган йиғини аранг босиб ётарди. "Законий" ажрашганини нима фойдаси бор. Бу билан дарди енгиллашармиди?

Анвар ҳеч қанақа олиммас, суратқаш экан. Гоҳ у, гоҳ бу институт лабораториясида суратқаш бўлиб ишлаб юраркан.

Кузда аллақандай ҳамтовоклари билан Сибир шаҳарлиқга бориб ўзум сотаркан.

Манави кооператив уйлари машиналар, ресторани денгиз саҳалари шундан экан. Хушида бу гапларнинг туш бўлиб қолишини жуда хоҳларди. Қани энди тўхтовсиз гапиратган манави шунинг ҳам, давнада пишиллаб ухлаётган анави бола ҳам туш бўлса. Туш бўлса-ю, у уйғониб кетса. Йўқ, туш бунақа бўлмайди!

-Балки, бирон нарсаси тана қилиб кетди, дерсиз. Йўқ, ҳеч нима керакмас. Тошкентда қариндошларимиз бор. Шуларниқига келувдим. Бу гапларни эшитиб қилиб, сизни оғохлантириб қўйгим келди. Агар яхши кўрсангиз, маҳкам ушланг. Анвар - тулқай йиғит.

...Она-бола зинадан тушиб кетаётганда Хушида бирдан уйга югурди. Кеча болақай ўйнаган японча магнитогонини столдан қўлиб олди-ю, зиналардан қолиб тушди.

-Ма, Ақбар! - деди болага тутқазиб. - Бари бир шу... сенки...

Кундошқаршилиқ қилган эди, қўймади.

Ловиллаб турган қўлданга сув сеписан нима бўлади? Аччиқ, бўғучан ховур қўтариладими? Ҳозир шундай бўлди. Хушиданнинг ловуллаб турган муҳаббатига сув сеппиди. У ўзининг аччиқ ховурига ўзи бўйлиб қолди. Нима қилиб қўйди? Ширин гапларига ўчидими? Мўйловигами? Бир сават гулигами? Машинасигами? Балки жарак-жарак пуллари унгандир. Нимасига ўчди? Ҳаммасига! Машинасида қатайс қилиш ёқармиди? Ёқарди. Жудаям ёқарди. Ресторанларга кириш, денгизга бориб чўмилиш, қоронги лабораторияга кириб ўптириш ёқармиди? Ёқарди. Ўзи-ку суратқаш аспиртантдан, чайковчини олимдан ажратолмас экан, нега суриштирмади? Нега онаси суриштирмаган деса, бир чекага йиғиштириб қўйди? Эскилик саркити деб тўйига ҳам чандон аралаштирмади. Эскилик саркити эмиш! Саркит ким? Ойисими, ўзимми? Ойисининг кўнгли бир нарсани сезгандирки, оёқ тираб туриб олгандир.

У Анвар келса нима қилишини билмас эди. Албатта, бўйнига олмайди. Уйланганини ҳам, боласи борлигини ҳам айтмайди. Ана ўшанда болайди. Шунақа боласиники, эркак бўлганига минг пушаймон қилсин!

Қизик. Анвар ҳеч нимадан бўйин товламади.

-Нима қипти. Аввалги хотинларим билан ажрашганман. Ҳаммаси законий! Ўзум масаласи... Нима қипти, буям савоб иш. Илмий иш ҳам бўп қоларди. Аспирантлардан нима кам?

Хохласам, ярим йилда диссертация ёқлайман.

-Нега мени алдадингиз? - деди Хушида аламдан тўлғаниб.

-Қизик экансиз, тўйни тезлаштиринг, деган менми, сизми?

Хушида алам ичиди уни таскакилаб юборди. Анвар бир ранги ўчди-ю, индамади.

-Бўлдимми? - деди қулишга ҳаракат қилиб. - Аламнингиздан чиқдингизми энди?

Хушида бу одам билан ўрталарида каттақон жарлик пайдо бўлганини ҳис қилди. Бу жарлик икковларини икки соҳилга улоқтириб ташлади. Қим билан, балки илгари ҳам жарлик бўлгандиру Хушида қўрқиб қилиб нариги соҳилга қадм босгандир.

...Айвон томондан Пошша холанинг товуши келди.

-Тўлқинжоннинг тўйи юришиб қолди, овинжон! Шунақа-ю, кўнглим гаширок. Келиннинг акаси ичаркан. Отасиниям оғзи шалоқроқ дейишди.

-Синанг, ўргилла, обдон синанг. Куш уясиди қўрганни қилади. Кейин қўйиб алаңгасига исиниб ўтирманг, овинпошша?!

Хушида алам ичиди уни таскакилаб юборди. Анвар бир ранги ўчди-ю, индамади.

-Бўлдимми? - деди қулишга ҳаракат қилиб. - Аламнингиздан чиқдингизми энди?

Хушида бу одам билан ўрталарида каттақон жарлик пайдо бўлганини ҳис қилди. Бу жарлик икковларини икки соҳилга улоқтириб ташлади. Қим билан, балки илгари ҳам жарлик бўлгандиру Хушида қўрқиб қилиб нариги соҳилга қадм босгандир.

...Айвон томондан Пошша холанинг товуши келди.

-Тўлқинжоннинг тўйи юришиб қолди, овинжон! Шунақа-ю, кўнглим гаширок. Келиннинг акаси ичаркан. Отасиниям оғзи шалоқроқ дейишди.

-Синанг, ўргилла, обдон синанг. Куш уясиди қўрганни қилади. Кейин қўйиб алаңгасига исиниб ўтирманг, овинпошша?!

Хушида алам ичиди уни таскакилаб юборди. Анвар бир ранги ўчди-ю, индамади.